I

(Meddelanden)

RÅDET

RÅDETS RESOLUTION

av den 27 november 2003

om kampen mot användning av psykoaktiva ämnen som orsak till trafikolyckor

(2004/C 97/01)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

(1) som beaktar att den europeiska strategin mot narkotika (2000–2004) betonar vikten av studier om bilkörning under påverkan av olaglig narkotika och läkemedel och särskilt fortsatta vetenskapliga undersökningar av sambandet mellan narkotika och trafikolyckor,

(2) som beaktar att det i EU:s handlingsplan mot narkotika (2000–2004) fastställs att kommissionen och medlemsstaterna skall sätta igång forskning om hur missbruk av olaglig narkotika och läkemedel påverkar bilkörning,

(3) som beaktar att meddelandet från kommissionen om halvtidsutvärderingen av EU:s handlingsplan mot narkotika (2000–2004) å ena sidan konstaterar att EU:s arbetsgrupp om alkohol, narkotika, läkemedel och bilkörning har utfärdat flera rekommendationer angående problemet med bilkörning under påverkan av olagliga droger och å andra sidan uppmanar kommissionen och rådet att följa upp dessa rekommendationer,

(4) som beaktar kommissionens meddelande om ett europeiskt åtgärdsprogram för trafiksäkerhet, och särskilt de åtgärder som fastställs i detta för att bekämpa användning av narkotika och läkemedel i samband med bilkörning, och även beaktar vikten av att snabbt och effektivt följa upp åtgärdsprogrammet,

(5) som beaktar slutsatserna från rådet (transport, telekommunikation och energi) om ovan nämnda europeiska åtgärdsprogram och särskilt anvisningen att särskild uppmärksamhet bör ägnas problemet med körning i narkotikapåverkat tillstånd,

(6) som erinrar om FN:s narkotikakommissions resolution 44/5 om förebyggande av nöjesrelaterat drogmissbruk bland ungdomar, vilken antogs i Wien i mars 2001,

(7) som beaktar resolutionen från rådet och medlemsstaternas företrädare om förebyggande av nöjesrelaterat drogmissbruk, särskilt rekommendationen att minska antalet bilolyckor i samband med nöjesrelaterat drogmissbruk genom att förbättra ungdomars rörlighet, bland annat genom allmänna transportmedel,

(8) som påminner om rådets direktiv 91/439/EEG av den 29 juli 1991 om körkort, närmare bestämt bilaga 3 till detta, där det fastställs regler om att körkort inte skall utfärdas eller förnyas vid beroende eller regelbundet missbruk av psykofarmaka,

(9) som beaktar avdelning V i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/83/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för humanläkemedel, som beaktar att det i detta direktiv krävs att alla läkemedel som släpps ut på marknaden skall åtföljas av information och att denna information på etiketten eller på bipacksedeln skall omfatta varningar till patienterna om de potentiella riskerna beträffande deras förmåga att köra bil på ett säkert sätt i sådana fall då läkemedlet använts i enlighet med den ordination patienten fått och som beaktar att denna information dessutom ges till läkarna i sammanfattningen av läkemedlets egenskaper och bör omfatta alla biverkningar som rör patientens körförmåga,

(10) som erinrar om årsrapporten 2002 från Europeiskt centrum för kontroll av narkotika och narkotikamissbruk (ECNN) och särskilt hänvisningen till faran med blandmissbruk av narkotika i samband med bilkörning,

(11) som beaktar det arbete i frågan som har utförts av Europarådets Pompidou-grupp, i synnerhet slutsatserna från det seminarium om vägtrafik och psykoaktiva ämnen som hölls den 18-20 juni 2003,

(12) som beaktar att vetenskaplig forskning utvisar att psykoaktiva ämnen allvarligt kan påverka körförmågan, särskilt genom att de påverkar förarens psykomotoriska funktioner, och följaktligen kan orsaka eller bidra till trafikolyckor, och även beaktar trafikolyckornas medicinska, sociala, arbets- och säkerhetsmässiga följder i EU-medlemsstaterna,

(13) som finner att de statistiska uppgifter som samlats in i medlemsstaterna om psykoaktiva ämnens faktiska inverkan i samband med trafikolyckor ännu är alltför ofullständiga och svåra att jämföra, men att det i alla fall av de tillgängliga uppgifterna framgår att företeelsen är utbredd, och att det är särskilt oroande med blandmissbruk av narkotika och med kombinerat missbruk av narkotika, alkohol och läkemedel i samband med bilkörning,

(14) som finner att antalet trafikolyckor ökar betydligt under veckosluten, särskilt i närheten av nöjeslokaler, och att trafikolyckor under fredags- och lördagsnätter i några medlemsstater har blivit den främsta dödsorsaken bland ungdomar i åldern mellan femton och tjugofyra år,

(15) som finner att forskningen bör fortsätta, främst om de epidemiologiska aspekterna, och att det för att adekvata epidemiologiska undersökningar skall möjliggöras särskilt krävs insatser för att utveckla metoder och kontrollinstrument för att fastställa om bilförare har använt psykoaktiva ämnen och undersöka vilken verkan dessa har på bilkörningen,

(16) som finner att frekventa vägkontroller av bilförare, särskilt i risksituationer, är oumbärliga för en tillfredsställande övervakning och en effektivare bekämpning av företeelsen,

(17) som finner att det, för en mer fullständig och korrekt uppfattning om företeelsen, också vore ändamålsenligt att inom ramen för de tillgängliga resurserna öka antalet neurologiska beteendeundersökningar och toxikologiska undersökningar av bilförare,

(18) som finner att kommersiell transport av varor och personer ständigt ökar inom Europeiska unionen, bl.a. till följd av den inre marknadens fullbordan och utvidgningen, och att man, i syfte att förebygga olyckor där tunga fordon är inblandade, bör kontrollera om yrkesförare använder psykoaktiva ämnen, när det är möjligt och förenligt med den nationella lagstiftningen, i samband med regelbundna läkarbesök och med vägkontroller och som finner att man bör överväga en särskild ordning för kontroll av yrkesförare,

(19) som finner att informationsutbytet på europeisk nivå bör ökas och bästa rutiner fastställas, både för hanteringen av fall av användning av psykoaktiva ämnen i samband med bilkörning och utbildningen av alla berörda aktörer,

(20) som finner att den information och de förebyggande åtgärder som syftar till att öka medvetenheten om riskerna med användning av psykoaktiva ämnen och med kombinerad användning av olika sådana ämnen i samband med bilkörning bör förbättras, och att det särskilt är lämpligt att organisera speciella informationskampanjer som riktar sig till ungdomar och främjar deras aktiva deltagande, och som finner att de personer som driver nattklubbar och nöjeslokaler bör medvetandegöras och göras delaktiga i dessa förebyggande åtgärder,

(21) som finner att det för att minska antalet olyckor är viktigt att utarbeta program för tidigt ingripande, skräddarsydda för narkotikamissbrukare, och att ta tillvara de tillfällen som erbjuds vid kontroll av bilkörning under psykiskt och fysiskt inflytande av narkotika, för att få kontakt med missbrukaren för att i lämpliga fall inleda en rehabilitering,

BETONAR VIKTEN AV

(22) att främja och fördjupa forskningen om psykoaktiva ämnens inverkan på körförmågan, så att åtgärderna för förebyggande och bekämpning kan grundas på solida vetenskapliga kunskaper och att fullt ut utnyttja de möjligheter som erbjuds i Europeiska unionens sjätte ramprogram för forskning och teknisk utveckling, särskilt med avseende på den syntetiska narkotikans verkningar och studiet av narkotikans effekter på nervsystemet,

(23) att, inom gränserna för vad som tillåts i nationell lagstiftning, öka användningen av neurologiska beteendeundersökningar och toxikologiska undersökningar i syfte att fastställa eventuell användning av psykoaktiva ämnen hos bilförare och undersöka dessa ämnens inverkan på bilkörningen, särskilt i samband med trafikolyckor med dödlig utgång och olyckor som klassificeras som allvarliga enligt nationella definitioner och bestämmelser samt i sådana fall där det finns rimliga skäl att anta att förarna är påverkade av psykoaktiva ämnen,

(24) att utveckla forskningen för att förbättra vägkontrollerna med särskild inriktning på deras genomförbarhet och tillförlitlighet, så att de kan få ökad spridning och allmän användning, bland annat mot bakgrund av resultaten av den gemensamma undersökning på området som utförts av Europeiska unionen och Förenta staterna (Rosita II),

(25) att säkerställa informationsutbyte mellan medlemsstaterna, inklusive de anslutande staterna, i syfte att fastställa bästa rutiner, och i god tid lämna upplysningar till kommissionen och ECNN om åtgärder som vidtas på nationell nivå, för att möjliggöra övervakning av företeelsen på europeisk nivå,

(26) att sätta igång riktade informationskampanjer och förebyggande åtgärder, där man varnar för riskerna med användning av psykoaktiva ämnen i samband med bilkörning, med medverkan av ungdomar, sjuk- och hälsovårdspersonal, familjer och skolor samt yrkesförare,

(27) att utarbeta och vidareutveckla effektiva förebyggande åtgärder, vilka skall anpassas till de specifika kulturella och sociala miljöerna såväl på nationell som på lokal nivå, för att minska antalet trafikolyckor i samband med användning av psykoaktiva ämnen i nöjessammanhang, bland annat genom att uppmuntra till användning av allmänna transportmedel som alternativ till privatfordon på platser och i situationer som innebär en risk, inrättande av första hjälpen-grupper bestående av socialarbetare och sjuk- och hälsovårdspersonal, som arbetar i nöjeslokalerna i syfte att tidigt upptäcka personer i riskzonen innan dessa sätter sig vid ratten,

(28) att sätta igång åtgärder för att medvetandegöra och involvera innehavarna av nöjeslokaler samt främja ett samarbete mellan dessa och de behöriga lokala och nationella myndigheterna i syfte att förebygga och effektivt hantera risksituationer,

(29) att anta alla lämpliga bestämmelser, även sådana som kan omfatta påföljder, för bilförare som är påverkade av psykoaktiva ämnen som minskar deras körförmåga,

(30) att samla in och utvärdera information om rehabilitering av bilförare som har missbrukat narkotika i syfte att utarbeta skräddarsydda program för tidigt ingripande,

OCH UPPMANAR KOMMISSIONEN ATT SNABBT OCH EFFEKTIVT FÖLJA UPP DET EUROPEISKA ÅTGÄRDSPROGRAMMET FÖR TRAFIKSÄKERHET OCH SÄRSKILT ATT

(31) genomföra en studie av hur effektiva de neurologiska beteendeundersökningar och toxikologiska undersökningar som för närvarande är i bruk i Europeiska unionens medlemsstater är och hur dessa fungerar när det gäller användningen av psykoaktiva ämnen och deras inverkan på körförmågan, och på grundval av studiens resultat undersöka möjligheten att i samarbete med medlemsstaterna och de berörda parterna utarbeta och föreslå harmoniserade förfaranden eller, alternativt, riktlinjer på europeisk nivå för ovan nämnda undersökningar, så att tillförlitliga och jämförbara resultat garanteras,

(32) i samarbete med medlemsstaterna och berörda parter utarbeta och föreslå riktlinjer på europeisk nivå, även på grundval av bästa rutiner inom Europeiska unionen, för hantering av fall av användning av psykoaktiva ämnen i samband med bilkörning (t.ex. utvärdering av ämnenas inverkan på bilkörningen, sekundärprevention och/eller behandling),

(33) i samarbete med medlemsstaterna och berörda parter, inbegripet Europeiska polisakademin, utarbeta riktlinjer på europeisk nivå med rekommendationer om utbildningsprogram för poliser och sjuk- och hälsovårdspersonal,

(34) undersöka – mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts på nationell nivå – och i samråd med Europeiska läkemedelsmyndigheten, om det är ändamålsenligt med allmän användning av anpassade och harmoniserade symboler på läkemedelsförpackningarna,

(35) överväga möjligheten att föreslå åtgärder som säkerställer tillräckliga nivåer för kontrollen av yrkesförare,

(36) verka för att inom Europeiska kommissionen upprätta ett europeiskt centrum för trafiksäkerhet, utan att de beslut som skall antas på detta område av rådet (transport, telekommunikation och energi) åsidosätts och i detta sammanhang se till att frågor som rör bilkörning under påverkan av psykoaktiva ämnen behandlas inom ramen för Europeiska unionens verksamhet i samband med trafikolyckor,

(37) i samarbete med medlemsstaterna och de berörda parterna utarbeta en ordlista med termer och definitioner för de viktigaste aspekterna av användningen av psykoaktiva ämnen i relation till körförmågan, i syfte att förbättra den ömsesidiga förståelsen mellan Europeiska unionens medlemsstater.